

Advokat Peder Hatlen AS

Advokat MNA

Pliktkommisjonen
v/Nærings- og Fiskeridepartementet
P.B. 8090
0032 OSLO

PH 16/142
01.09.2016

Dette brev, med vedlegg, sendes pr. mail til: postmottak@nfd.dep.no

STORBUKT FISKEINDUSTRI AS – INNSPILL TIL PLIKTKOMMISJONEN

Undertegnede er styreleder i Storbukt Fiskeindustri AS.

Vedlagt oversendes Storbukt Fiskeindustri AS sine innspill til Pliktkommisjonen.

Er det spørsmål, behov for ytterligere med opplysninger, vennligst ta kontakt.

Med vennlig hilsen

Peder Hatlen
advokat

Pliktkommisjonen
v/Nærings- og Fiskeridepartementet
P.B. 8090
0032 OSLO

Cape Fish Group AS
Storbukt Fiskeindustri AS
Cape Fish Sales AS
Adress: P. B. 143
9750 Honningsvåg. Norway.
Office : Phone: +47 78476960
Fax: +47 78476969
Mob: +47 90866911

Honningsvåg 01. september 2016

Dette brev sendes pr. mail til: postmottak@nfd.dep.no

INNSPILL FRA STORBUKT FISKINDUSTRI AS – DERES VURDERING AV PLIKTSYSTEMET I HVITFISKNÆRINGEN

Undertegnede er daglig leder og styreleder i Storbukt Fiskeindustri AS, Honningsvåg.

Vi vil med dette komme med våre innspill om fremtidig regelverk for torsketrålere med leveringsplikt og mottakende anlegg sin bearbeidingsplikt.

Bakgrunn

Stofi AS er 100 % eiet av Cape Fish Group AS. Eneaksjonær i Cape Fish Group AS er Bjørn Ronald Olsen, Honningsvåg. Stofi AS er således en frittstående lokalt eiet bedrift. Vi er den eneste fullt ut lokalt eiet bedrift i Finnmark som kjøper og bearbeider fisk.

Storbukt Fiskeindustri AS (Stofi AS) eier anlegg i Honningsvåg, Kamøyvær, Smørfjord, Tana og Kiberg i Vardø. Stofi AS har drevet sin virksomhet i 25 år. Vi overtok anlegget etter konkursen i Frionor Polar Group AS. Våre hovedprodukter har vært, og er, saltfisk og klippfisk. Filet-produksjon hadde vi i vel et år, midt på 90-tallet.

Stofi er en «hjørnesteinsbedrift» i Honningsvåg med over 40 ansatte. I tillegg kommer de som er ansatt på anlegg utenom Nordkapp kommune. Det er viktig for bedriften, og lokalsamfunnet, at vi også får gode rammevilkår.

Stofi AS var tidligere, fra oppstart av bedriften, eneeier av selskapet Kjølnestrål AS. I dette selskapet var det en 100 % torsketråltillatelse. Torsketråltillatelsen var opprinnelig på

ferskfisktråleren M/TR «Kjølnes». Til torsketråltillatelsen var det knyttet leveringsplikt til Stofi AS sitt anlegg i Honningsvåg.

I 2007 ble torsketråltillatelsen overført til Norway Seafoods Finnmark AS og da til tråleren M/TR «Nordfjordtrål». **Torsketråltillatelsen ble overført med fortsatt leveringsplikt til Stofi AS sitt anlegg i Honningsvåg.**

Etter salget av «Kjølneskvota» til Norway Seafoods Finnmark AS ble det de første årene levert fersk fisk til oss. Leveransene ble brukt til produksjon av saltfisk/klippfisk. Etter hvert har «Kjølneskvota» blitt tilbudt oss som frossenfisk. P.g.a. de høye prisene på frossenfisk har vi ikke vært i stand til å kjøpe/bruke de tilbudte fangstene. Når vi har fått tilbud om kjøp av fersk fisk, har vi som regel benyttet oss av tilbudet.

De senere årene er også «Kjølneskvota», uten vår medvirkning, blitt splittet på 3 fartøy. Noe som har ført til ytterligere vansker med å få kjøpt fangstene. Splittingen på flere båter, med flere rettigheter, fører til at Stofi AS bare «har rett til» en del av fangstene. Noe som medfører at tråleren vanligvis ikke kommer til anlegget for å levere men leverer der det er gunstig for rederiet. Anlegget må betale fraktkostnader.

De 3 trålerne som har leveringsplikt til Stofi AS sitt anlegg i Honningsvåg er:

M/S «Gadus Poseidon», tillatelse 201204915103293, faktor torsk 0,51, lev. plikt til Storbukt Hvitfiskanlegg, Honningsvåg

M/S «Doggi», tillatelse nr. 2008039231, faktor torsk 0,24, lev. plikt til Storbukt Hvitfiskanlegg, Honningsvåg

M/S «Rypefjord», tillatelse nr. 2009041734, faktor torsk 0,25, lev. plikt til Storbukt Hvitfiskanlegg, Honningsvåg.

Bemerk at dette er plikter overfor et konkret anlegg. Ikke en kommune, ikke en region!

Etter at en kjøpte anlegget i Kiberg i Vardø, har en også rettigheter her. Det gjelder følgende båter/tillatelser:

M/S «Gadus Poseidon», tillatelse 2001003293, faktor torsk 1,00 lev. plikt til Vardø, Båtsfjord og Kjøllefjord

M/S «Gadus Neptun», tillatelse nr. 2001003307, faktor torsk 1,00, lev. plikt til Vardø, Båtsfjord og Kjøllefjord

M/S «Gadus Neptun», tillatelse nr. 2012049147, faktor torsk 1,00 lev. plikt til Vardø, Båtsfjord og Kjøllefjord

M/S «Gadus Neptun», tillatelse nr. 2012049148, faktor torsk 0,84150 lev. plikt til Arctic Catch AS, Wøhni Fish Vardø AS, Kiberg Arctic Fish AS

Det er anlegget som tidligere var eiet av Kiberg Arctic Fish AS som Storbukt Fiskeindustri AS nå har overtatt i Kiberg. I følge Fiskeridirektoratet gjelder leveringsplikten til den bedrift som nå driver ved anlegget.

Som eneste «hvitfiskbedrift» i Vardø, har vi, som kjøper, betydelig med rettigheter i fangster levert av ovennevnte trålere.

Prisfastsettingen. Kommentarer.

Når det i forskrift om leveringsplikt står:

Dersom det bare er en bedrift som er tilgodesett gjennom fastsatte vilkår, skal prisen for råstoffet fastsettes til gjennomsnittet av oppnådde priser for tilsvarende fisk (fersk eller fryst) på auksjon eller ved annen omsetning de siste to uker før salget finner sted i Norges Råfisklags distrikt.

blir konsekvensen at det «tilgodesette anlegg» **må betale full markedspris også for frossen fisk. Da konkurrerer vi bl.a. med Kina og andre lavkostland.** Men i motsetning til andre kjøpere, som «**kan gjøre hva de vil**» med fisken, har «tilgodesett anlegg» **en produksjons-/bearbeidingsplikt på den kjøpte fisk.**

En vet at til de forskjellige produktene som produseres på anleggene, er det ulike behov/ønsker om størrelse på fisken. Stofi AS som saltfisk-/klippfiskprodusent vil ha fisk > 4 kg mens de som produserer filet vil ha fisk < 4 kg.

Med høy pris på råstoff blir det umulig å få lønnsom produksjon på 70 % av en torskefangst som har store variasjoner på størrelser.

Enda dyrere blir den enkelte fangst om rederiet velger å «lande» fisk en annen plass i regionen, enn «tilgodesett anlegg», da plikter anlegget å **betale fraktkostnadene**, jfr. forskriftens § 6. For anleggene kan dette være en betydelig og unødig utgift som gjør at de ikke er i stand til å kjøpe fisken.

Våre synspunkter. Innspill.

1. Mulig frikjøp av leveringsplikt.

I utgangspunktet mener vi at det må være opp til «partene», de(t) berettigede anlegg og de enkelte rederier, å inngå avtaler om hvordan pliktene fra rederiet skal oppfylles. Herunder må det være full aksept for at anleggene/rederiene kan inngå avtale om helt eller delvis «frikjøp» av leveringsplikten.

Om en leveringsplikt omhandler flere anlegg/kommuner/regioner, er det ikke nødvendigvis slik at ethvert «berettiget anlegg» ser noen hensikt med å ha en eller flere rettigheter til fangster fra torsketrålere. Da må en ha et «smidig» regelverk/en praksis, som gjør det mulig for anlegget, mot kompensasjon fra rederiet, eventuelt også de andre berettigede anlegg, å få avviklet fartøyets leveringsplikt.

De midlene som da stilles til disposisjon for det tidligere berettigede anlegg, vil de kunne bruke til å sikre driften ved anlegget. For eksempel ved nødvendig modernisering/konkurransen fremmende tiltak på anlegget, og/eller ved medinvestering i andre fiskebåter som vil levere sine fangster til anlegget.

Et slikt «frikjøp», helt eller delvis, må imidlertid ikke kunne skje etter ensidig ønske fra rederiet. Det må være enighet mellom partene og det berettigede anlegg må se seg tjent med en slik løsning. En løsning som må være med på å styrke anlegget og gjøre det i stand til å drive økonomisk forsvarlig fremover.

2. Om ordningen med leveringsplikt fortsetter, forslag til endringer.

2.1. Bakgrunn.

Torsketrållatelsene, som i sin tid ble gitt med dispensasjon fra deltagerloven, (ikke fiskeriet), ble gitt fordi en ville sikre stabilt og ferskt råstoff til industrien på land og bearbeiding der. **Denne strategien/målsetningen er det en fortsatt bør ha.**

Det er anleggene sine interesser/behov som må være avgjørende. (Selvsagt med den forutsetning at også rederiene må ha tilfredsstillende økonomi).

I dag er gjerne situasjonen at anleggene sliter økonomisk mens rederiene går med betydelig overskudd. Det er således rom for å gjøre endringer til fordel for anleggene.

Et av Finnmarks pre, er nærhet til rike fiskeforekomster. I august 2007 la daværende fiskeriminister, Helga Pedersen, frem regjeringens ferskfiskstrategi.

Fra denne siteres:

Strategien har som mål å bidra til kontinuitet gjennom økt og jevnere tilførsel av råstoff gjennom hele året, å fremme høy kvalitet på råvarene og produktene som tilbys i markedene.

Dagens forbrukere etterspør i stadig større grad ferske sjømatprodukter av høy kvalitet. Ferske sjømatprodukter oppfyller forbrukernes ønske om sunn mat som er lett å tilberede. – Gjennom satsing på fersk fisk kan den totale verdiskapingen i næringa økes, og vi skaper gode, trygge arbeidsplasser i kystdistriktene, sier fiskeri- og kystminister Helga Pedersen.

Som en oppfølging av denne strategi, fikk vi "Verdiskapingsprogrammet i Finnmark". I samarbeid med Innovasjon Norge AS, har Stofi AS, ved sitt salgsselskap Cape Fish Sales AS, utarbeidet et «ferskvarekonsept» på blant annet klippfisk. Ute i markedene markedsfører vi dette som en egen produktgruppe og eget produkt:

Klippfisk produsert av ferske råvarer. Fisk som aldri har vært frosset.
(Vi tagger våre produkter med vårt merke og sier litt om dette.)

2.2. Om leveransene og bruk av fangster.

Leveranser av fersk fisk.

Skal industrien kun drive lønnsomt, må leveransene i hovedsak skje ferskt og til en pris som gjenspeiler priser for tilsvarende fangster levert i området. Skal en oppnå ønsket målsetting, stabile leveranser av råstoff til landanleggene og med bearbeiding der, må en gjøre endringer i vilkårene.

Fangster med «leveringsplikt» skal i utgangspunktet leveres fersk til de(t) tilgodesett anlegg.

2.3. Bonus for fersk fisk.

Stofi er en sterk tilhenger av at mest mulig av fangstene skal leveres ferskt. For å stimulere til leveranser av fersk fisk, bør det være en «kvote bonus» for de som leverer ferskt.

Tillegget må vurderes til å være så stort at det kompenserer for de tapte inntekter som rederiet har for lavere pris på fersk fisk kontra frossen fisk.

Om berettiget anlegg krever det, plikter rederiet å levere fangstene fersk. Selvsagt da mot å få «bonus».

2.4. Opphør av bearbeidingsplikten.

I utgangspunktet må det være opp til den enkelte bedrift å avgjøre hva en vil gjøre med den kjøpte fangst. Det er bedriften/markedet som til enhver tid avgjør hva som er «riktig» bruk av den fisk som er kjøpt. Enhver bedrift må jo over tid drive lønnsomt. Kravet/muligheten for lønnsom drift må hele tiden ligge i bunn.

Å ha en bearbeidingsplikt, spesielt om en definerer «bearbeiding» etter gammel tradisjon, er en hemsko for bedriften som gjør den mindre omstillingsdyktig med endrede ramme vilkår, som for eksempel endret etterspørsel etter produkter i markedet. Bare se på utviklingen de siste par år. Her skryter bedrifter, Råfisklaget og Fiskerimyndighetene av at utenlandske kjøpere/forbrukere etterspør mer og mer fersk norsk fisk. Men å kjøpe, sortere, pakke, ise og sende fersk fisk ut på markedet, er ikke «bearbeiding». Selv om dette naturlig nok sysselsetter mange personer og er mer på å sikre lønnsom drift på anlegget.

Prinsipielt mener Stofi AS at plikten til «bearbeiding» av den kjøpte fangst må utgå.

2.5. Dersom fortsatt bearbeidingsplikt.

Dersom en kommer til at det fortsatt skal være en form for bearbeidingsplikt for de leverte fangstene, må en vurdere både andelen (%-en) av fangstene en skal ha plikt til å bearbeide og hva som er bearbeiding. Likeså må en vurdere hvordan en skal beregne/dokumentere at bearbeidingsplikten er oppfylt.

Det må det være tilstrekkelig krav til bearbeiding, at et kvantum råstoff tilsvarende det kvantum råstoff som er kjøpet i henhold til leveringsplikten, blir bearbeidet av landanlegget i løpet av et driftsår. (Eller en % av dette kvantum om bearbeidingsplikten fortsatt er en % - sats).

Alle bedrift kjøper fangster fra flere fartøy. Ut fra kvalitet/størrelse på fisken, etterspørsel i markedet, besluttes det hele tiden hva fisken skal benyttes til. Hva er lønnsomt?

Har en kjøpt fangster fra leveringspliktige trålere, må det være tilstrekkelig at det kvantum som er kjøpt i løpet av et år, kan dokumenteres være «bearbeidet» av bedriften.

2.6. Fiskeridepartementet, mulighet for fritak for bearbeidingsplikt.

Fiskerinæringen i Norge eksporterer det alt vesentligste av sin produksjon. Det kan oppstå situasjoner i markedet, uroligheter i de ulike land, som gjør det nødvendig med spesielle tiltak. Da bør Fiskeridepartementet ha mulighet til raskt å gjøre noe. Det kan også være i rederienes interesse. De får solgt sine fangster.

Det bør derfor åpnes for at Fiskeridepartementet kan, i særskilte høve, helt eller delvis, frita landanlegget for plikten til å bearbeide det leverte råstoffet.

2.7. Fraktkostnader.

Dagens ordning med at det er kjøperne som må betale fraktkostnader er en unødig byrde som kun er til fordel for rederiene. Det er rederiene som velger hvor de leverer sine fangster. Dersom de velger å levere annet sted enn til tilgodesett anlegg, bør de ta kostnadene med frakt fra leveringssted til anlegget.

Det bør derfor innføres, at med mindre noe annet er avtalt mellom rederi og anlegg, må rederiet, om det velger å lande fangst en annen plass enn ved tilgodesett anlegg, betale kostnadene med frakt av fangsten til anlegget.

2.8. Forhåndssalg av fangster.

I en viss utstrekning skjer det at fangster, (tilnærmet hele kvoten) av f.eks. hyse blir «forhånds solgt» til kjøpere utenfor regionen og da til priser som det ikke er mulig å konkurrere med.

Et slikt forhånds salg, til ikke berettiget anlegg, kan ikke tillates.

3. Avslutning.

Vi imøteser en positiv behandling av våre «innspill» og ser frem til at vi får en forskrift om leveringsplikt for fartøy med torsketrållatelse, som faktisk ivaretar de interesser som var bakgrunnen for tildeling av torsketrållatelsene, å sikre råstoff til anleggene på land og da til vilkår/betingelser som gjør at anleggene kan benytte seg av råstoffet.

Da må landanleggenes behov være avgjørende for hvordan en regulerer fangstene fra de aktuelle trålerne.

Nåværende forskrift har i stor utstrekning, vært preget av/tilpasset trålere som leverer sine fangster til anlegg som driver med filet produksjon. Men da det også er berettigede anlegg som ikke driv med filet produksjon, ber en om at en får en forskrift tilpasset/som ivaretar også disse anleggene og deres behov for råstoff for videre bearbeiding av dette.

Er det spørsmål, eller noe som ønskes utdypet, vennligst ta kontakt

Med vennlig hilsen

Storbukt Fiskeindustri AS
Bjørn Ronald Olsen
daglig leder
sign.

Storbukt Fiskeindustri AS
Peder Hatlen
styrets leder
sign.